

hvorpaa han stillede det af Udvalgets Fleertal Fremførte, og han maatte vide, at det var navnlig udtalt mod mig, der, som han vidste, har udarbejdet Betænkningen og nærmest indstaaer for dens Form. Der var særdeles Meget i hans Udtalelse mod mig, som jeg maatte søle mig opfordret til at imøbegaae. Jeg skal imidlertid ikke følge den Orden, hvori han fremførte sine Indsigelser og Bebrejdelser, men jeg skal tage dem først, som jeg antager have vakt meest Opmærksomhed. Han erklærede, at Fleertallets Betænkning havde opstillet en Række af Phantasiestykker. Der skulde deri ligge en Bebrejdelse. Imidlertid seer jeg ikke Andet, end at man, naar man vil stildre, hvad der vil blive Følgen af, at et Lovforslag bliver til Lov, maa tage Phantasiestykket til Hjælp. Men fordi man tager Phantasiestykket til Hjælp, kan man meget godt dermed forene befindig Tænkning. Jeg vil nu sige, at de Phantasiestykker, jeg har udkastet, troer jeg tilvisse kunne blive virkeliggjorte i Livet selv. Han fandt, at alt det, der her var sagt om den Skade, der kunde bevirkes ved, at der aabnedes Afgang til at foretage de kirkelige Handlinger i det fremmede Sogn, nemlig Prædikens, Confrimation og Altergang, kun skulde ramme Sognebaandets Løsning og ikke det Lovforslag, som foreligger. Men der er dog stor Forskjel, om man skal søge til en fremmed Kirke og overvinde de Vanskeligheder, det medfører, eller om man har Afgang til at lade den fremmede Præst foretage de kirkelige Handlinger i Sognet selv, hvor alle mulige Forhold ville være gunstige for, at han kan virke paa hele Menigheden. Thi naar Menigheden hører: „Dag skal der holdes Confrimation i vor egen Kirke af en fremmed Præst“, kommer naturligvis en overordentlig stor Deel af Menigheden sammen i den Anledning. Naar nu Præsten med stor Begavelse holder den høitidelige Guds-tjeneste, som nødvendigt knytter sig til Confrimationen ifølge Frd. af 13de October 1736, gjør det et meget stærkt Indtryk paa hele Menigheden, saa siger den: „Saaadan skulde vor Præst være; denne gjør det langt bedre end vor“, og saaledes mener jeg, at hans Ord paa een Gang kunne blive til et Garn for Menigheden og blive til Snarer for ham selv

ved det Bisafs, han har vundet. Jeg veed ikke, hvad der berettigede den ærede Taler til at antage, at det Tillæg ikke skulde være meent „imod Vidende og Villie“. Det er aldeles uberettiget at antage, at nogle af de brugte Ord ikke skulde være meente, og jeg troer endog, at det ligger i Ordet „Snarer“, at man tænker sig, at de Paagjældende ikke med Vidende og Villie gaae i Snaren, men at Snaren drages over dem, uden at de vide af det. Naar f. Ex. en ung Præst seer det Indtryk, han har gjort i den fremmede Menighed, kan det let blive en Snare for ham; thi Forsængelighed ere vi jo ikke frie for. Jeg troer ikke med disse Ord at have yttret mig om Præstestanden paa nogen usømmelig Maade, men paa en langt sømmeligere Maade end det ærede Medlem selv, da han ved denne Sags første Behandling fremstillede Billedet af to Præster, der strebes om et og det samme Lig paa Kirkegaardens. Det forekom mig, at disse Ord gave et uhyggeligere Billede end det, jeg har udtalt, at Præsten kan blive fangen i Forsængelighedens Snare. Jeg ønsker imidlertid ikke at give Skuspillet af to Præster, der strides. Hvad jeg har sagt, var kun til Forsvar. Den ærede Taler sagde, at Prædikenen aldeles ikke kunde indbefattes under kirkelige Handlinger, og at Prædiken er Ord og ikke Handling. Disse Yttringer forbause mig i høi Grad. Jeg veed ikke, om den ærede Landsthingsmand siger det Samme om de Taler, vi holde her i Thinget. Jeg troer, at en Tale kan være en afgjørende og meget vigtig Handling. Jeg troer for at nævne et ubetydeligt Exempel at da jeg forleden Dag udsatte mig for en temmelig udstrakt Misbilligelse ved i min Tale paa en indtrængende Maade at fremføre den Indsigelse, som jeg meente, der fra Kirkens Side kunde gjøres mod Inddragelsen af Kirkens Gods i Statskassen, var det efter fattig Kærlighed en Handling fra min Side. Naar Tale overhovedet kan være en Handling og naturligvis en langt større og betydeligere Handling end den lille, jeg foretog, maa det altsaa være den kirkelige Tale, Prædikenen, der ikke skulde kunne være en Handling. Men naar Paulus stiftede Menigheder ved sin Prædiken, var hans Prædiken vist en følgerig Handling. Og naar